

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دانشگاه علوم پزشکی شهید

مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی کودکان دکتر شیخ

کتابچه توجیهی بدو ورود فراگیران

مرکز آموزشی پژوهشی بیمارستان دکتر شیخ

فهرست

شماره صفحه	عنوان
۲	تاریخچه بیمارستان
۳	معرفی بخش های تخصصی و فوق تخصصی
۳	اهداف کارآموزی کودکان
۴	قوانین و مقررات دوره کارآموزی بیمارستان دکتر شیخ
۵	قوانین خاص گروه های مختلف
9	کلینیک خودمراقبتی
11	روش ارزشیابی پایان بخش و پایان ترم
12	امکانات رفاهی بیمارستان دکتر شیخ برای دانشجویان
12	تامین امنیت
12	خدمات بیمه ای
13	سنجش رضایت فراگیران
13	نحوه تکمیل پرونده
13	اصول ایمنی بیمار
14	اصول کنترل عفونت
16	ارتباط با معاونت آموزشی و پژوهشی بیمارستان
17	فرم بررسی میزان رضایت مندی دانشجویان از امکانات آموزشی و رفاهی

تاریخچه و معرفی بیمارستان :

بیمارستان دکتر شیخ در سال ۱۳۳۰ هجری شمسی تحت عنوان درمانگاه شماره ۲ با هدف درمان بیماریهای واگیر در زمینی به مساحت ۵۶۳۸/۲۵ متر مربع در محل فعلی فعالیت خود را آغاز نمود. با توسعه شهر مقدس مشهد و افزایش جمعیت و روند رو به رشد زائترین بارگاه ملکوتی حضرت رضا(ع) ایجاد مرکزی خاص جهت کودکان یکی از ضروری ترین مسایل آن روز بشمار می رفت. لذا با همت بلند بنیاد خیریه سرور درمانگاه در سال ۱۳۶۹ تخریب و پس از ساخت و تجهیز آن در سال ۱۳۷۵ به دانشگاه علوم پزشکی مشهد اهداء گردید.

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی کودکان دکتر شیخ شامل بخشهای تخصصی و فوق تخصصی جراحی کودکان، هماتولوژی-انکولوژی کودکان، ICU، PICU، نفرولوژی کودکان، دیالیز، دیالیز صفاقی، اورژانس و اتاق عمل می باشد. درمانگاههای گفتار درمانی، اورولوژی، عفونی، خون، کلیه، پوست، روانپزشکی، دندانپزشکی، جراحی، جراحی اعصاب و داخلی اعصاب نیز در این مرکز مشغول فعالیت می باشند. امکانات پاراکلینیکی این مرکز شامل آزمایشگاه پاتولوژی، رادیولوژی، سونوگرافی، الکتروآسفالوگرافی می باشد. داروخانه بیمارستان نیز بصورت شبانه روزی با هدف ارائه خدمات دارویی به تمام بیماران بستری و سرپایی مشغول فعالیت می باشد. قابل ذکر است اهم بیمارانی که در این مرکز تحت درمان قرار می گیرند شامل کلیه کم خونی ها، سرطانها، نارسایی های کلیه که نیاز به دیالیز دارند، بیمارانی که نیاز به شیمی درمانی دارند.

لازم به ذکر است که کلینیک تخصصی سرور بعنوان تنها مرکز درمانی در شرق کشور که مشغول ارائه خدمات درمانی به بیماران تالاسمی و هموفیلی می باشد.

ریاست این مرکز به عهده آقای دکتر فرهاد حیدریان و مدیریت بیمارستان بر عهده آقای دکتر علی جوادی می باشد. مترون بیمارستان سرکار خانم عبدالهی و سوپروایزر آموزشی خانم ربانی، سوپروایزر بالینی شیفت صبح خانم شجاع و خانم رسولی می باشند.

معرفی بخشهای تخصصی و فوق تخصصی:

بیمارستان دکتر شیخ شامل بخش های جراحی اطفال، داخلی اطفال، آی سی یو و پست آی سی یو اطفال، همو دیالیز و دیالیز صفاقی، هماتولوژی، نفرولوژی، انکولوژی، اورژانس و اتاق عمل می باشد.

اهداف کار آموزشی کودکان

۱. تربیت دانشجویان ماهر و توانا، متعهد، خلاق، متبحر و دلسوز، کارآمد و مسئولیت پذیر با ارزشهای والای انسانی در راستای ارتقای سطح سلامت کودکان و نوزادان جامعه
۲. استفاده از فناوری های جدید در تدریس و افزایش میزان دستیابی دانشجویان به اهداف آموزشی تئوری و بالینی
۳. طرح و برنامه ریزی مراقبت از کودکان و نوزادان بر اساس فرآیند پرستاری و همکاری با سایر اعضای تیم سلامت در سطوح مختلف

ضوابط کارآموزی دانشجویان در بیمارستان دکتر شیخ

- ✓ دانشجویان (دختر و پسر) موظف به رعایت شعائر اسلامی هستند.
- ✓ ساعت آغاز و پایان کارورزی طبق ضوابط بیمارستان، شیفت صبح از ۷:۳۰ الی ۱۳:۳۰ و شیفت عصر از ۱۳:۳۰ الی ۱۹:۳۰ می باشد.
- ✓ در کلیه عرصه های بالینی پوشیدن یونیفرم پرستاری که تمیز و اتوکشیده باشد ضروری است.
- ✓ پوشش دانشجویان پرستاری باید به گونه ای باشد که باعث انتقال آلودگی به بیماران، کارکنان و محیط بالین نشود.
- ✓ روپوش دانشجویان (دختر یا پسر) باید سفید گشاد و آزاد باشد و دکمه های روپوش باید همیشه بسته باشد.
- ✓ دانشجویان دختر باید از مقنعه سورمه ای استفاده کنند و شلوار دانشجویان (دختر و پسر) باید سورمه ای تیره (پارچه ای یا کتانی) باشد
- ✓ کلیه دانشجویان باید دارای کارت شناسایی عکس دار که از طرف دانشکده به آن ها داده می شود باشند و کارت شناسایی باید روی یونیفرم دانشجو نصب شود.
- ✓ استفاده از انگشتر تراش دار، دستبند و هر گونه جواهر در دست ها به دلیل انتقال عفونت ممنوع است.
- ✓ به همراه داشتن تلفن همراه در بخش بلامانع است، زنگ تلفن همراه باید کاملاً بدون صدا باشد و در هنگام مراقبت از بیمار و انجام روش های درمانی و تشخیصی، صحبت کردن با تلفن همراه اکیداً ممنوع است.

مرکز آموزشی پژوهشی کودکان دکتر شیخ

- ✓ دانشجوی پرستاری باید از رفتارهای دور از ادب و یا مشارکت در رفتارهای خشونت آمیز نسبت به سایر افراد حرفه ای، دانشجویان، یا اعضای هیئت علمی اجتناب کند.
- ✓ احترام بخش مهمی از روابط بین حرفه ای و درون حرفه ای بوده، دانشجوی پرستاری باید همواره در رعایت آن کوشا باشد.
- ✓ کلیه فعالیت های دانشجو در بخش باید زیر نظر سرپرستار بخش صورت گیرد.
- ✓ دانشجو باید تابع روش تقسیم کار پرسنل بخش توسط سرپرستار یا مسئول شیفت باشد.
- ✓ کلیه دانشجویان در عرصه حکم پرستار بالینی را داشته و باید تابع مقررات بیمارستان باشند.
- ✓ ترک شیفت دانشجو ممنوع بوده و در صورت مشاهده غیبت و کسر نمره محسوب خواهد شد.
- ✓ هرگونه جابجایی شیفت و بخش ها باید با تایید مربی مربوطه و سپس سوپروایزر آموزشی انجام گیرد.
- ✓ با توجه به اهمیت ایمنی مددجو انجام پروسیجرها و یا مداخلاتی که دانشجو هنوز هنوز تبصر کافی در آن ندارد باید تحت نظارت کارکنان پرستاری صورت گیرد.
- ✓ رعایت اصول کنترل عفونت (شستن دست و ...) در بخش ها الزامی است.
- ✓ هر گونه تصویر برداری به هر منظور و با هر وسیله ای نظیر تلفن همراه در کلیه محیط های درمانی ممنوع است.

قوانین خاص گروه های مختلف

- ✓ دانشجویان عرصه پرستاری و دانشجویان عرصه سایر گروه ها، باید در جلسه توجیهی فرم حضور و غیاب را از سوپروایزر آموزشی تحویل گرفته و در انتهای هر شیفت توسط سرپرستار در شیفت صبح و توسط مسئول شیفت در عصر مهر و امضاء شده و در پایان دوره کارآموزی تحویل سوپروایزر آموزشی داده شود.
- ✓ تمام فعالیت های دانشجویان علوم آزمایشگاهی باید زیر نظر مسئول بخش و مسئول واحد مربوطه انجام شود. حضور و غیاب دانشجویان در بخش توسط مسئول بخش انجام و در دفتر ثبت میگردد. ارزیابی دانشجویان در پایان ترم توسط همکاران آزمایشگاه انجام میشود.
- ✓ دانشجویان گروه گفتاردرمانی جهت نوبدهی به بیماران حتما با منشی درمانگاه هماهنگ باشند
- ✓ دانشجویان گروه مدارک پزشکی باید کارآموزی خود را در واحدهای تفکیک نسخ، کدگذاری، رفع نواقص پرونده، بایگانی، تنظیم پرونده، پذیرش درمانگاه و آمار بگذرانند و برنامه ریزی واحدها توسط مسئول واحد مدارک پزشکی انجام میشود.
- ✓ دانشجویان گروه هوشبری و اتاق می توانند از کمد مخصوص دانشجویان در رختکن پرسنل استفاده نمایند، فقط توجه بفرمایند به علت کوچکی مکان از تجمع در این محل خودداری شود.
- ✓ دانشجویانی که در بخش ویژه (ICU, PICU) کارآموزی دارند، حتما با حضور مربی در بخش حضور داشته باشند. جهت تعویض لباس از کمدهای که در رختکن پرسنل در نظر گرفته شده است استفاده نمایند. قبل از ورود به بخش و قبل از هرگونه تماس با بیمار حتما شستشوی دست انجام شود. انجام هر گونه اقدامی برای بیمار با هماهنگی مربی و پرستار مربوطه انجام شود. حتی الامکان از رفت و آمد بی مورد و آلودگی صوتی پیشگیری شده در انتهای شیفت تحویل بالینی بیمار به پرستار مربوطه انجام شود

کلینیک خودمراقبتی بیمارستان کودکان دکتر شیخ:

کلینیک خودمراقبتی مرکز آموزشی-پژوهشی و درمانی دکتر شیخ مشهد جهت ارائه آموزش های لازم به والدین برای مراقبت از کودکان از ۱۴ بهمن ۱۳۹۳ تاسیس و شروع به کار نموده است. هدف از راه اندازی این واحد رفع نیازهای آموزشی مراجعین از طریق مشاوره با پرستاران مجرب و کارآموده می باشد. این خدمات آموزشی به صورت تلفنی و حضوری و بدون پرداخت هزینه ارائه می گردد. پرستاران این مرکز همه روزه در شیفت صبح (ساعت ۷/۳۰ الی ۱۳) آمادگی ارائه خدمات آموزشی و مشاوره ای را به مراجعین دارند. برای رفاه حال مراجعین و ارائه پاسخ های تخصصی مراقبتی به آنها در روزهایی که پزشکان متخصص حضور دارند، پرستار متخصص در آن زمینه نیز در کلینیک حضور دارد (روزهای ارائه آموزش های تخصصی در ذیل آورده شده است). خدماتی که در این مرکز ارائه می شود به طور خلاصه شامل:

- حضور پرستاران مجرب بخش های بیمارستان در کلینیک خودمراقبتی بر اساس حضور پزشکان متخصص هماتولوژی، نفرولوژی و جراحی در درمانگاه جهت ارائه مشاوره تخصصی به مراجعه کنندگان

مرکز آموزشی پژوهشی کودکان دکتر شیخ

- ارائه آموزش به والدین کودکان مبتلا به بیماری های عمومی اطفال مراجعه کننده به درمانگاه شامل آموزش نحوه استفاده از دمپار، نحوه مصرف داروها، تغذیه در کودک مبتلا به اسهال و استفراغ، شروع تغذیه تکمیلی
  - ارائه آموزش شیردهی به مادران ارجاع شده از مراکز بهداشتی
  - ارائه آموزش به والدین کودکان مبتلا به بیماری های کلیوی و همودیالیز، هماتولوژی و انکولوژی، کودکان مبتلا به بیماری های جراحی
  - پیگیری تلفنی بیماران تازه تشخیص داده شده و یا مبتلا به مشکل خاص پس از ترخیص
  - ارائه مشاوره و راهنمایی تلفنی از طریق تماس با شماره ۰۲۱۳۷۲۶۹۰۲ داخلی ۲۰۲
  - شروع درمان با او.آر.اس در بیمارستان و مراجعه به منزل در صورت عدم وجود حالت تهوع و استفراغ
  - ارائه مطالب آموزشی به مراجعین در قالب پمفلت و فیلم آموزشی
- جهت حضور در کلینیک خودمراقبتی با مربی و سوپروایزر آموزشی هماهنگ
نموده و هر روز یک نفر از دانشجویان در کلینیک حضور داشته باشند

روش ارزشیابی پایان بخش و پایان ترم

ارزشیابی دانشجویان توسط مربی و با همکاری سرپرستار بخش طبق جدول زیر انجام میشود.

نام و نام خانوادگی	رعایت نظم و مقررات بخش	حسن رفتار با پرسنل و بیماران	دقت در نوشتن گزارش پرستاری	شرکت فعال در کنفرانس	مهارت بالینی	توان علمی	نمره کل

امکانات رفاهی بیمارستان دکتر شیخ برای دانشجویان

- ✓ دانشجویان می توانند در شیفت صبح از امکانات کتابخانه شامل امانت گرفتن کتاب، سالن مطالعه، اینترنت و ... استفاده کنند کتابخانه در طبقه دوم ساختمان پستی بیمارستان قرار دارد
- ✓ دانشجویانی که دوشیفت صبح و عصر می باشند، میتوانند از غذای سلف بیمارستان استفاده نمایند. این دانشجویان می توانند جهت رزو غذا در ابتدای شیفت اسامی خود را به منشی دفتر پرستاری اعلام نمایند.
- ✓ بوفه بیمارستان که در حیاط بیمارستان واقع شده است و دانشجویان در ساعت استراحت می تواند از امکانات آن استفاده کنند.
- ✓ جهت تعویض لباس دانشجویان اتاقی در طبقه اول (جنب آسانسور) در نظر گرفته شده که دانشجویان میتوانند کلید اتاق را از منشی خدمات پرستاری تحویل گرفته و از کمدهای قرار داده شده در آنجا استفاده نمایند.

تامین امنیت

- ✓ دانشجویان در صورت مواجهه با هرگونه برخورد لفظی و فیزیکی می بایست مراتب را با هماهنگی مسئول شیفت به حفاظت فیزیکی بیمارستان اطلاع داده شود تا تیم امنیت بیمارستان به محل فراخوانده شود

خدمات بیمه ای

- ✓ دانشجویان موظف هستند، گزارشات خود را طبق الزامات بیمه ای ثبت کنند به طور مثال دوز داروها و نوع آزمایش به روش صحیح ثبت شود. همچنین دانشجویان باید جهت تامین وضعیت بیمه ای خود اقدام نمایند.

سنجش رضایت فراگیران

✓ دانشجویان موظف هستند پس از پایان دوره جهت تکمیل فرم رضایت سنجی آموزشی - رفاهی که در پیوست این دفترچه میباشد، به سوپروایزر آموزشی مراجعه کرده و فرم را تکمیل نمایند.

نحوه تکمیل پرونده

✓ دانشجویان موظف می باشند نسبت به تکمیل پرونده بیماران اقدام نمایند که شامل پرکردن سربرگ اوراق، نوشتن صحیح گزارش پرستاری زیر نظر پرستار مربوطه، ثبت داروها و اقدامات انجام شده برای بیمار می باشد.

✓ همچنین دانشجویان سایر گروه ها بایستی زیر نظر مسئول مربوطه نسبت به تکمیل پرونده بیماران اقدام نمایند.

اصول ایمنی بیمار

سازمانی جهانی بهداشت به منظور ارتقای سلامت جامعه 9 راه حل ایمنی بیمار را در نظر گرفته است که در ذیل به آنها اشاره می گردد :

۱ - شناسایی صحیح بیماران:

عدم شناسایی صحیح بیماران در مراکز بهداشتی درمانی منجر به بروز اقدامات و مراقبت های درمانی اشتباه از جمله درفرآیند تجویز داروها، اعمال جراحی، انتقال خون، اقدامات آزمایشگاهی و تحویل نوزاد به مادر و خانواده می شود. با توجه به زیان و آسیب های حاصله از این امر، کاهش و در صورت امکان حذف اشتباهات ناشی از عدم شناسایی صحیح بیماران در زمان ارائه خدمات درمانی،

تشخیصی و مراقبتی ضروریست و باید نقطه ثقل بهبود برنامه های ایمنی بیمار در بیمارستان ها و مراکز بهداشتی درمانی قرار گیرد.

۲- تزییقات ایمن :

تزییقات یکی از روش های شایع در تجویز داروها و مشتقات دارویی می باشد و بدیهی است در صورت عدم رعایت استانداردهای درمانی، خطرات بالقوه و بالفعلی را بر ارائه کنندگان و مصرف کنندگان خدمات بهداشتی درمانی و نیز جامعه اعمال می کند.

۳- رعایت بهداشت دست:

عفونت های ناشی از ارائه مراقبت های بهداشتی درمانی یکی از شایعترین علل مرگ و میر و افزایش معلولیت در بیماران بستری در بیمارستانها محسوب می گردد رعایت بهداشت دست روشی بسیار ساده می باشد به عنوان اساسی ترین موازین و یکی از اولی ترین تمهیدات در کاهش عفونت های بیمارستانی و گسترش مقاومت ضد میکروبی و افزایش ایمنی بیمار محسوب می شود.

۴- جراحی ایمن:

چک لیست جراحی ایمن به اهتمام اتحادیه جهانی ایمنی بیمار وابسته به سازمان جهانی بهداشت و با مشارکت متخصصین جراحی، بیهوشی، پرستاران و بیماران سراسر جهان به منظور کاهش اتفاقات ناخواسته، معلولیت و مرگ و میر ناشی از اقدامات جراحی بیماران تحت عمل تدوین و تنظیم شده است. تأکید بر سلامت کارکرد دستگاهها و تجهیزات بیهوشی، ارتقاء اقدامات درمانی و بهبود ارتباطات درون گروهی اعضای تیم جراحی می باشد و تلاش شده است تا سلامت ایمنی بیماران در حین و پس از اعمال جراحی حفظ گردد.

۵- داروهای با نام و شکل مشابه

داروهایی هستند که از لحاظ بسته بندی دارویی و یا از لحاظ نام دارویی در تلفظ بسیار شبیه به هم می باشند این داروها یکی از شایع ترین علل خطاهای دارویی تهدید کننده سلامت و یک مشکل جهانی محسوب می گردند که باعث افزایش مرگ و میر و هزینه های بیمارستانی می شود.

۶ - محلولهای الکترولیت با غلظت بالا

که می بایست طبق خط مشی و روش مربوطه حتما توسط دوپرستار کنترل و ثبت گردد.

۷ - تحویل و تحول صحیح بیماران

جهت تحویل و تحول صحیح بیماران از شیفتی به شیفت دیگر، از سرویسی به سرویس دیگر، از بخش به واحدهای پاراکلینیک، تحویل بیمار از پزشک به پرستار، از پرستار به پزشک و درخواست مشاوره برای بیمار می توان از SBAR استفاده کرد.

۸ - اجتناب از اتصالات ناصحیح

تعبیه صحیح سوندهایی از قبیل کاتتر ادراری، برقراری راه وریدی چست تیوپ ، لوله دهانی - معدی و غیره

۹ - تلفیق دارویی

فرآیندی است که نیاز به یک مقایسه بین دارویی که پزشک تجویز و دستور نموده با آنچه که بیمار مصرف می کند . در تلفیق دارویی هنگام بستری الزامی است لیستی از داروهای بیمار که قبل از بستری مصرف می کرده ، تهیه شده و با لیست داروهای تجویز شده در زمان بستری مقایسه و تطبیق داده شود

پنج موقعیت سازمان بهداشت جهانی برای شستشوی دستها

۱. قبل از تماس با بیمار

۲. قبل از پروسیجرهای آسپتیک

۳. بعد از تماس با مایعات بدن

۴. بعد از تماس با بیمار

۵. بعد از دست زدن به محیط

ارتباط با معاونت آموزشی و پژوهشی

Esmaelim@mums.ac.ir	پست الکترونیک	
۳۷۲۷۶۰۴۲ ۳۷۲۶۹۰۲۱ داخلی ۲۲۷	تلفن تماس	
دانشجویان محترم روزهای سه شنبه هر هفته از ساعت ۹ الی ۱۰ صبح می توانند جهت مشاوره آموزشی به دفتر معاون محترم آموزشی بیمارستان مراجعه نمایند.	ملاقات حضور	

فرم بررسی میزان رضایت مندی دانشجویان از امکانات آموزشی و رفاهی

ردیف	گروه ها	رضایت ندارم	رضایت دارم	کاملاً رضایت دارم
۱.	از وضعیت امکانات آموزشی (کامپیوتر و پرینتر) تا چه حد رضایت دارید؟			
۲.	از وضعیت اتاق کار خود تا چه میزان رضایت دارید؟			
۳.	از وضعیت دسترسی به امکانات سمعی بصری (ویدئو، پروژکتور، تلویزیون هوشمند و ...) بیمارستان تا چه میزان رضایت دارید؟			
۴.	از وضعیت دسترسی به کتابخانه (منابع الکترونیک، مجلات معتبر و ...) تا چه میزان رضایت دارید؟			
۵.	از امکانات موجود جهت استراحت و رفع خستگی خود تا چه میزان رضایت دارید؟			
۶.	از وضعیت آبدارخانه و پذیرایی بین روز تا چه میزان رضایت دارید؟			
۷.	وضعیت دسترسی شبکه WIFI بیمارستان تا چه میزان رضایت دارید؟			
۸.	تعداد و تناسب کلاسهای درسی دانشجویان رزیدنتها، کارورزان و کارآموزان با نیازهای آموزشی بیمارستان تا چه اندازه رضایت دارید؟			

